

Slechts vijf wachstieren kregen in december een eerste fokwaarde voor geboorte- en functionele kenmerken

Sputterend testonderzoek

Door het opruimen van op erfelijke gebreken positief geteste stieren en een storing bij het rekencentrum is het aantal wachstieren met een eerste fokwaarde beperkt. Adajio de Bray lijkt veelbelovend, het mysterie rond Impartial d'Izier is deels opgelost.

tekst **Guy Nantier**

Eerste vaststelling. Het lijkt erop dat de motor van het nakomelingenonderzoek sputtert. Het aantal wachstieren dat een eerste index kreeg voor geboorte- en functionele kenmerken in de decembermaand daalde onrustwekkend. Kregen in december 2008 nog 17 stieren en in december 2009 12 stieren hun eerste fokwaarden voor geboorte- en functionele kenmerken, in december 2010 was dit aantal gedaald tot 5.

Technische storing

Voor de veehouder is deze evolutie niet echt gunstig. Het gebruik van een ki-stier zonder fokwaarden wordt immers al even risicovol als dat van een dekstier. Met deze gang van zaken missen de witblauwveehouders ook de boot van genomische selectie. Genomische selectie vereist niet alleen een DNA-analyse van de stieren, maar ook een koppeling naar een referen-

tiepopulatie van stieren met betrouwbare fokwaarden.

Voor Pierre Mallieu, secretaris-generaal van het Belgisch-witblauwstamboek te Ciney, is er geen reden tot paniek, laat staan ongerustheid. Pierre Mallieu: 'De recentste ontdekkingen van erfelijke gebreken in 2008 hebben de ki-centra aangezet tot het opruimen van de positieve stieren. Nieuwe jonge proefstieren werden aangekocht en ingezet. Het vraagt nu eenmaal wat tijd om uit deze proefstierinzet gegevens te verzamelen.' Volgens Mallieu zijn heel er wat van die inmiddels jonge wachstieren die net niet de publicatienorm van vijftig procent betrouwbaarheid halen. 'De indexdraai van juli belooft daardoor interessant te worden.' Andere vaststelling. De betrouwbaarheid van de fokwaarden van de wachstieren die in juli hun eerste fokwaarden kregen, is nauwelijks verhoogd. Zouden er dan

minder gegevens zijn verzameld op de bedrijven? Een antwoord krijgen we van Patrick Mayeres, directeur diensten bij AWE. AWE is verantwoordelijk voor het verzamelen en doorsturen van de nakomelingengegevens uit het veld naar het rekencentrum. Patrick Mayeres: 'Globaal genomen zijn er niet minder data verzameld. Er is wel een probleem geweest met de digitale verzending van de nieuwe gegevens. Hierdoor kon de helft ervan niet worden meegenomen door het rekencentrum in de fokwaardeschatting van december. Maar dat euvel is nu opgelost.'

Mysterie Impartial

Onder de wachstieren die een eerste fokwaarde kregen in december, valt vooral Adajio de Bray van de Belgian Blue Group (BBG) op. De kalveren van deze Empirezoon zijn mooi bespied (112) na een normale drachtduur (98) en met een geboortegewicht (100) in het gemiddelde. Joker de Fozz (v. Germinal) van ki Belgian Blue Cattle International (BBCI) laat eveneens goede fokwaarden optekenen. Voor Heritage du Coin (v. Fiacre) zijn de eerste resultaten minder positief. Het nakomelingenonderzoek in het veld wijst op een

Tabel 1 – Fokwaarden geboorte- en functionele kenmerken wachstieren (bron: HB BBB, Ciney (B.), december 2010)

eerste index (1)/ tweede index (2)	eig.	naam stier	erfelijk gebrek	vader	moeders- vader	dracht- duur	geb. gewicht	zuig- besp.	drink- verm.	vitali- teit	sterfte	gebr. voorp.	rechte sprong	kromme sprong	lange tong	scheve muil	snoeken- bek
1	BBG	Adajio de Bray	vrij	Empire	Emigre	98	100	112	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	Samen	Barco vd Eidekens	od	Emigre	Bourgogne	88	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	BBCI	Heritage du Coin	ham	Fiacre	Brutal	87	94	—	—	—	—	—	133	—	116	—	—
1	BBCI	Joker de Fozz	vrij	Germinal	Lasso	106	96	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	BBCI	Jurassic de Fozz	ggg	Eternel	Bijoutier	94	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	BBCI	Agile de Pierrecome	ggg	Dafydd	Arlequin	106	91	105	—	101	—	—	102	103	92	105	—
2	BBG	Canadian Club vd Kerkenhofstede	ham	Germinal	Osborne	94	98	109	—	110	105	104	105	96	112	97	89
2	BBG	Colos van Daisel	ggg/od	Demon	Soleil	97	99	88	104	96	98	108	103	101	112	99	103
2	BBG	Ebony de la Haie Madame	vrij	Ebony PH	Bijoutier	116	103	94	—	108	107	112	—	100	97	104	91
2	BBG	Galoubet de Rocourt	as	Dartagnan	Notez Le	112	95	98	—	92	—	—	108	100	97	110	—
2	GAB	Heroique de L'Ecluse	vrij	Lasso	Ecrin	89	107	99	—	102	—	—	—	104	101	107	—
2	BBG	Impartial D'Izier	vrij	Flash	Anime	103	102	101	107	108	105	113	96	103	98	104	105
2	FAB	Invincible de Maurage	od	Cajoleur	Inflexible	95	101	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	FAB	Jackpot ter Reybroeck	vrij	Bijoutier	Riverain	99	98	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	BBG	Jumbo des 3 Frontieres	ham	Kisinger	Duvel O.	99	98	95	—	88	—	—	118	97	94	97	106
2	BBG	Nestor de la Cantellerie	vrij	Fausto	Delasse	101	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	BBG	Obelix D'Ochain	vrij	President	Maldini	102	104	107	—	104	96	—	105	95	100	98	—

Legenda: cmd1 = plankkalveren (sma)/ cmd2 = elektrische kalveren/ sqt = krommestaartsyndroom/ ggg= proportionele dwerggroei/ od = overdracht/ ham = hamartoma/ as = arthrogrypose-syndroom / n.b. = status niet bekend

Obelix d'Ochain bevestigt eerste fokwaarden

verhoogd risico voor kromme sprongen (133) en scheve muilen (116). Maar de betrouwbaarheid van de cijfers is met gemiddeld 50 procent voorsnog zeer laag. Canadian Club kreeg er nieuwe fokwaardecijfers bij. Zo kreeg de Germinalzoon fokwaarden voor bespieding (109), drinkvermogen (110), vitaliteit (105) en sterfte (104). Colos van Daisel (v. Demon) zag zijn fokwaarde sterfte stijgen van 104 naar 108, evenals Ebony de la Haie Madame (v. Ebony PH) die zijn fokwaarde sterfte zag stijgen van 104 naar 112.

De contradictie in de fokwaarde vitaliteit en sterfte van Impartial d'Izier (v. Flash) blijft bestaan ondanks een iets hogere betrouwbaarheid door de toevoeging van nieuwe gegevens. In juli 2010 waren zijn eerste fokwaardecijfers voor drinkvermogen, vitaliteit en sterfte respectievelijk 109, 105 en 116. Na de fokwaardeschatting van december is dit respectievelijk 108, 105 en 113.

Een verklaring lijkt inmiddels door het stamboek gevonden. Pierre Mallieu: 'Sterfte is een begrip dat diverse doodsoor-

zaken dekt. Zo is er de sterfte bij geboorte of door erfelijke gebreken, maar ook ongelukken worden in dezelfde mand gezet. Nu blijkt uit de onderliggende cijfers dat kalveren van Impartial meer dan andere kalveren op de bedrijven verongelukken.' Of dit iets met het karakter van de kalveren te maken heeft, is Pierre Mallieu niet bekend.

Tot slot nog wat goed nieuws. Maldini-zoon Obelix d'Ochain bevestigt en handhaaft zijn eerste, beloftevolle cijfers uit de fokwaardeschatting van juli laatstleden. I

Veelbelovend begin voor Adajio de Braij